

Entre perro y lobo

Direcció: Irene Gutiérrez

Festival de Cinema Llatinoamericà

Països: Espanya, Cuba (2019)

Fitxa tècnica

Guió Irene Gutiérrez **Fotografia** José Ángel Alayón **Música** Cristóbal Fernández, Rafael de Jesús Ramírez **Interpretació** Documental **Durada** 77 min **Gènere** Documental, docuficció **Llengües** Versió original en espanyol

Sinopsi

Cuba va lluitar des de 1975 fins a 2002 en la guerra per la independència d'Angola. Aquest documental mostra quatre veterans d'aquella lluita que han tornat al seu poble natal a la Sierra Maestra per entrenar-se i estar preparats per a l'arribada dels governs imperialistes. Són els últims retalls de la Revolució Cubana. (Sensacine)

Crítica

26.02.2020 - BERLINALE 2020: Irene Gutiérrez es submergeix en la jungla cubana en aquest docuficció, acompanyant tres excombatents, en un viatge cap al més profund de les ideologies i les psicologies

Irene Gutiérrez va debutar en el llargmetratge amb el documental *Hotel Nueva Isla*, ubicat en un antic establiment turístic i centrant la seva mirada en un ancià que vivia allà dins, com un naufrag d'un temps passat, buscant els seus legendaris tresors ocults. Amb el seu nou film, **Entre perro y lobo**, la cineasta espanyola ha sortit a l'inabastable espai natural cubà i ha convertit l'espectador en el quart membre d'un petit grup militar format per tres veterans de la guerra d'Angola. L'aposta -física, psicològica i ideològica- que camina per les senderes de la ficció i el documental sense desbrossar cap d'aquestes, es presenta a la 70ª Berlinale dins de la secció Fòrum.

Es tracta doncs d'una immersió no només en una jungla amb tots els seus elements recognoscibles per films com *Predator*, *Platoon* o *Monos*, encara que sense l'efectisme i el sentit de l'espectacle de totes elles. Aquí Gutiérrez no persegueix la sorpresa, sinó que s'enganxa íntimament a la pell dels seus estimats soldats, d'una manera naturalista i poc emfàtica, deixant que flueixin els seus diàlegs i accions d'una manera autèntica, propera i realista. I tampoc sucumbeix a la fàcil sorpresa fotogràfica de la Naturalesa: aquesta s'imposa per si sola i condiciona els fets sense subratllats. Si calgués buscar-li un vincle més proper, aquest podria ser *Para la guerra*, de Francisco Marise, pel·lícula també filmada a Cuba i amb un exmilitar de protagonista.

El que aconsegueix amb el seu segon llargmetratge aquesta cineasta formada a l'escola de San Antonio de los Baños és que entenguem una manera d'estar al món, valenta, constant, íntegra i absolutament fidel a una ideologia. Un d'aquests guerrillers que segueixen entrenant per a l'enfrontament bèl·lic entre arbres i en rius es defineix com "imprescindible" per al seu país i la revolució. Doncs encara que no hi falten els dubtes, els claroscurs i les disputes en el grup, per sobre de tot s'acaba retratant una forma de viure que -com la mateixa directora va assenyalar en l'entrevista que va mantenir amb Cineuropa- ja no existeix: poques persones són capaces de defensar els seus principis d'una manera tan tenaç, inamovible i sincera, fidels a una religió en la qual sempre militaràn. Com els defineix Gutiérrez, qüestionada sobre el sentit del títol del film: "Els són a la meitat, entre el pagès i el soldat, per sobre de la salvació o de la perdició".

Alfonso Rivera – cineuropa.org